

**OMZENDBRIEF COL 06/2019 VAN HET COLLEGE VAN PROCUREURS –
GENERAAL BIJ DE HOVEN VAN BEROEP -**

**RICHTLIJNEN VOOR DE INFORMATIEUITWISSELING TUSSEN HET OPENBAAR
MINISTERIE EN DE NATIONALE OPSPORINGSEENHEID VAN HET FAVV**

INHOUDSTAFEL

1. WETGEVEND OF REGELGEVEND KADER	2
2. DOELSTELLINGEN VAN HUIDIGE OMZENDBRIEF.....	3
3. RICHTLIJNEN	3
3.1. RICHTLIJNEN VOOR DE NATIONALE OPSPORINGSEENHEID	3
3.2. RICHTLIJNEN VOOR HET OPENBAAR MINISTERIE	4
3.2.1. <i>Richtlijnen voor de magistraten</i>	4
3.2.2. <i>ICT en statistieken</i>	5
3.2.3. <i>Richtlijnen voor de administratieve diensten</i>	6
4. REFERENTIEMAGISTRAAT	6
5. EVALUATIE	6
6. MODELLEN VAN DE NATIONALE OPSPORINGSEENHEID	6
7. BPM	6

1. WETGEVEND OF REGELGEVEND KADER

Verskillende wettelijke bepalingen bieden een reglementair kader waarbinnen informatie kan uitgewisseld worden tussen de gerechtelijke overheden en het FAVV, in het bijzonder de Nationale Opsporingseenheid (hierna NOE).

De precieze omschrijving van deze verschillende bepalingen laat enerzijds toe dat de NOE haar bevoegdheden optimaal kan uitoefenen, maar beschermt anderzijds ook het geheim van het onderzoek.

Zeer precieze bepalingen zijn voorzien in het Controlebesluit (Koninklijk Besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen), meer bepaald in artikel 3, § 3 :

“Alle diensten van de Staat, met inbegrip van de parketten en de griffiers van de gerechtshoven en van alle rechtbanken, alsook de politiediensten, mogen aan de statutaire en contractuele personeelsleden van het Agentschap die belast zijn met de controle, alle inlichtingen en documenten verstrekken die nodig zijn voor het uitvoeren van hun opdrachten”.

Specifiek voor de dossiers waarin er sprake is van een ‘ernstig en dreigend gevaar voor de volksgezondheid’ verzet artikel 8 van het Controlebesluit zich er niet tegen dat de Minister door het FAVV gewaarschuwd zou worden teneinde de nodige maatregelen te kunnen treffen, zonder dat daarbij eerst de gerechtelijke overheden moeten geconsulteerd worden.

Een meer algemene grond om tot informatie-uitwisseling over te gaan is te vinden in artikel 1380 van het Gerechtelijk wetboek, in het bijzonder volgende alinea:

“Het openbaar ministerie oordeelt over de mededeling of de afgifte van een afschrift van akten van onderzoek en van rechtspleging in het kader van tuchtzaken of voor administratieve doeleinden”.

Voorts voorziet artikel 56, § 1, laatste lid van het Wetboek van strafvordering dat de onderzoeksrechter de federale procureur en de procureur des Konings, of, in de gevallen waarin hij de strafvordering uitoefent, uitsluitend de federale procureur, onverwijld in kennis stelt van de informatie en inlichtingen die hij in de loop van het gerechtelijk onderzoek heeft verkregen en die wijzen op een ernstig en onmiddellijk gevaar voor de openbare veiligheid en de volksgezondheid.

Ook in het kader van de Hormonenwet van 15 juli 1985 – waar de afhandeling altijd correctioneel verloopt – is uitwisseling van gegevens mogelijk en inherent aan dit type dossiers.

Tot slot dient ook verwezen te worden naar artikel 21bis van het Wetboek van strafvordering dat eveneens de mogelijkheid biedt om inzage en/of afschrift van een dossier te vragen aan - naargelang van het geval - de procureur des Konings of de onderzoeksrechter, met bijzondere aandacht voor het derde lid van artikel 21bis:

“1. Onverminderd de bepalingen in de bijzondere wetten en de toepassing van de artikelen 28quinquies, § 2, 57, § 2, 61ter, en 127, § 2, en de procedure bedoeld in paragrafen 2 tot 9, kan de rechtstreeks belanghebbende te allen tijde naargelang de stand van de procedure de procureur des Konings of de onderzoeksrechter verzoeken om inzage te verlenen van het dossier of er een afschrift van te verkrijgen.

Als rechtstreeks belanghebbende wordt beschouwd: de in verdenkinggestelde, degene tegen wie de strafvordering is ingesteld in het kader van het gerechtelijk onderzoek, de verdachte, de burgerrechtelijk aansprakelijke partij, de burgerlijke partij, degene die een verklaring van benadeelde persoon heeft afgelegd, evenals degenen die in hun rechten getreden zijn of die hen als lasthebber ad hoc, curator, voorlopig

bewindvoerder, voogd of voogd ad hoc vertegenwoordigen. In alle andere gevallen wordt de beslissing over het verlenen van inzage van het dossier of het verkrijgen van een afschrift ervan genomen door het openbaar ministerie, zelfs tijdens het gerechtelijk onderzoek”.

De bovenstaande bepalingen bakenen dus nauwgezet de grenzen en modaliteiten af waarbinnen de gegevensuitwisseling tussen de gerechtelijke overheden en de NOE kan plaatsvinden.

2. DOELSTELLINGEN VAN HUIDIGE OMZENDBRIEF

De recente voedselcrisissen die ons land troffen, noopten de Nationale Opsporingseenheid (NOE) van het FAVV tot het rationaliseren van haar werkwijze. Als gevolg daarvan werd beslist de communicatie tussen het openbaar ministerie en de NOE te stroomlijnen aan de hand van nationale richtlijnen.

De voorgestelde werkwijze heeft vooral tot doel om de ernst van bepaalde dossiers correct in te schatten, alle betrokken actoren tijdig bewust te maken van een eventueel ernstig en dreigend gevaar voor de volksgezondheid en vervolgens de nodige acties te plannen in samenspraak met het parket en/of de onderzoeksrechter. Tevens laat dit toe dossiers waarin een reëel gevaar voor de volksgezondheid voorhanden is, onder de aandacht te houden.

Zoals hierboven uiteengezet verzet de vigerende wetgeving zich niet tegen deze informatie-uitwisseling.

3. RICHTLIJNEN

3.1. RICHTLIJNEN VOOR DE NATIONALE OPSPORINGSEENHEID

a) Algemeen: opstellen van een risicoanalyse en invullen van het contactformulier

Wanneer de NOE informatie ontvangt over mogelijke inbreuken op de wetgeving waarvoor zij bevoegd is, zal intern - na het opstellen van een informatierapport – een risicoanalyse plaatsvinden die moet toelaten de ernst en de dringendheid van een dossier te bepalen. Hierbij zal vooral nagegaan worden in welke mate er gevaar voor de volksgezondheid dreigt, maar er kan ook rekening gehouden worden met andere factoren.

In de risicoanalyse worden drie kleurencodes voorzien in functie van de prioriteit.

Wanneer de NOE een dossier als ‘hoog’ of ‘gemiddeld prioritair’ beoordeelt, zal ze een “contactformulier NOE-parket” samen met het dossier aan het parket toesturen.

Deel 1 van dit formulier zal de NOE ingevuld hebben en zal de parketmagistraat-titularis van het dossier toelaten een correcte inschatting van de ernst en dringendheid van het dossier te maken. Het item ‘risico-evaluatie’ is daarbij van belang.

b) Hypothese 1: indien er een ernstig en dreigend risico voor de volksgezondheid bestaat

Wanneer een ernstig en dreigend risico wordt weerhouden, specificeert de inspecteur van de NOE in deel 2 van het formulier binnen welke termijn overleg nodig is. Tevens zal de NOE de magistraat ook telefonisch of per e-mail inlichten over de toezending van een dergelijk dossier, dit teneinde geen tijd te laten verloren gaan.

c) Hypothese 2: indien er geen ernstig en dreigend risico voor de volksgezondheid bestaat of het risico onbekend is

Dossiers waarin er geen ernstig en dreigend risico voor de volksgezondheid is of waarin dit risico nog niet bepaald kon worden, zal de NOE aan het parket toesturen zonder dat zich een onmiddellijk overleg opdringt.

Indien het parket na drie maanden nog niet gereageerd heeft, zal de NOE evenwel alsnog een contactformulier aan het parket toesturen met een formeel verzoek tot overleg teneinde het dossier alsnog richting te geven indien het niet geseponneerd werd of aan de juridische dienst van het FAVV toegezonden werd met verzoek een administratieve boete op te leggen.

d) Listing

De NOE bezorgt de bijstandsmagistraat-hoofdcoördinator van het expertisenetwerk geneesmiddelen- en voedselcriminaliteit van het openbaar ministerie om de 3 maanden een overzicht van de hangende strafonderzoeken met het oog op de detectie van problematische dossiers.

3.2. RICHTLIJNEN VOOR HET OPENBAAR MINISTERIE

3.2.1. RICHTLIJNEN VOOR DE MAGISTRATEN

a) Hypothese 1: indien er een ernstig en dreigend risico voor de volksgezondheid bestaat

Het is van belang dat de behandelende magistraat de door de NOE voorgestelde termijn respecteert of minstens met de NOE contact opneemt om gezamenlijk een (ander) nuttig tijdstip te bepalen.

Tijdens het overleg worden de eerste afspraken met betrekking tot de aanpak van het dossier gemaakt, bv. het al dan niet vorderen van een gerechtelijk onderzoek. Tevens zal aan de NOE de voor hen essentiële informatie verstrekt worden, onder meer welke dienst met het verder onderzoek belast zal worden.

Het dient onderstreept dat de risico-evaluatie die gemaakt wordt bij toesturen van het dossier slechts een momentopname is. Elk dossier zal voortdurend het voorwerp uitmaken van nieuwe evaluaties waardoor het kan zijn dat – lopende het onderzoek – het dossier een andere status krijgt. Indien dit zich voordoet en de status van het dossier wijzigt, zullen de nodige afspraken tot heroriëntering in onderling overleg genomen worden.

Indien de titularis niet reageert op de vraag tot overleg binnen de voorziene termijn, zal de NOE de bijstandsmagistraat inschakelen.

b) Hypothese 2: indien er geen ernstig en dreigend risico voor de volksgezondheid bestaat of het risico onbekend is

Met betrekking tot dossiers waarin er geen ernstig en dreigend risico voor de volksgezondheid is of waarin dit risico nog niet bepaald kon worden, wordt van de titularis verwacht dat hij/zij binnen de drie maanden richting aan het dossier geeft.

Dit kan op verschillende wijzen, in het bijzonder door een kantschrift met opdrachten uit te sturen naar de NOE, de NOE te contacteren voor overleg, een gerechtelijk onderzoek te vorderen, het dossier te seponeren of over te maken aan de Juridische dienst van het FAVV met verzoek een administratieve boete op te leggen. In alle gevallen dient de NOE daarvan in kennis te worden gesteld.

Indien de titularis binnen deze 3 maanden niet reageert, zal de NOE alsnog een contactformulier met een formeel verzoek tot overleg aan het parket sturen teneinde het

dossier alsnog richting te geven indien het niet geseponeerd werd of overgemaakt werd aan de Juridische dienst van het FAVV met verzoek een administratieve boete op te leggen.

Van de magistraat-titularis wordt in dat geval verwacht dat hij onverwijld optreedt.

c) Kantschriften

Teneinde een correcte administratieve verwerking binnen de NOE te garanderen, dienen de kantschriften steeds per post of e-mail aan de NOE toegezonden te worden op het volgende adres:

FAVV- dienst NOE – t.a.v. de directeur
Kruidtuinlaan 55- 6de verdiep
1000 Brussel

Of via e-mail op: noe-une@favv-afsca.be

Slechts in uitzonderlijke, dringende omstandigheden mag het kantschrift aan de inspecteurs meegegeven worden. In deze uitzonderlijke gevallen dient men echter ook een afschrift per post of e-mail aan de NOE te sturen.

d) Rol van de bijstandsmagistraat

De bijstandsmagistraat, tevens hoofdcoördinator van het expertisenetwerk geneesmiddelen- en voedselcriminaliteit, organiseert driemaandelijks een overleg met de NOE en de referentiemagistraten van de betrokken parketten-generaal met betrekking tot de volgende soorten dossiers:

- dossiers waarin er een ernstig en dreigend gevaar voor de volksgezondheid is
- dossiers waarover de NOE nadere informatie wenst.

De referentiemagistraten van de betrokken parketten-generaal zullen de agenda van deze overlegvergadering op voorhand ontvangen zodat zij op de hoogte zijn van de dossiers waarover het FAVV informatie wenst te bekomen of waarin zich problemen voordoen.

De bijstandsmagistraat wint, indien nodig, informatie bij de bevoegde referentiemagistraat van het parket van de procureur des Konings in, met de procureur des Konings en de bevoegde referentiemagistraat van het parket-generaal in cc.

Indien uit het overleg van de bijstandsmagistraat met de titularis blijkt dat er zich maatregelen opdringen teneinde het dossier voortgang te doen vinden, stelt de bijstandsmagistraat de referentiemagistraat van het parket-generaal en de procureur des Konings in kennis.

Indien het dossier in behandeling op het federaal parket is, wordt op dezelfde wijze informatie bij de referentiemagistraat van het federaal parket ingewonnen en, desgevallend, de federale procureur in kennis gesteld van de nood aan dringende maatregelen.

3.2.2. ICT EN STATISTIEKEN

Om de tracerings van dossiers waarin een ernstig en dreigend gevaar voor de volksgezondheid bestaat, te vereenvoudigen werd een gelijknamig contextveld gecreëerd op niveau van de parketten.

In het informaticasysteem MaCH is het contextveld te vinden in scherm 23 menu 'extra', knop 'tags', alwaar ook de keuzemogelijkheid 'ernstig en dreigend gevaar voor de volksgezondheid' is voorzien.

Het contextveld in MaCH moet steeds aangevinkt worden wanneer nieuwe dossiers met ernstig en dreigend gevaar voor de volksgezondheid bij het parket geregistreerd worden. Dit contextveld laat ook toe om achteraf statistische gegevens over het fenomeen te verzamelen.

Tevens zullen driemaandelijkse boordtabellen op basis van de preventiecodes 62 - 63 gegenereerd worden teneinde de problematische dossiers tijdig te kunnen opsporen.

Volgende preventiecodes zullen opgenomen worden in de boordtabellen: 62A, B, C, D, G, H, I, M en N alsook 63 D, E, G, H, J, K, L en P.

3.2.3. RICHTLIJNEN VOOR DE ADMINISTRatieve DIENSTEN

De administratie wordt verzocht het contextveld 'ernstig en dreigend gevaar voor de volksgezondheid' aan te vinken op basis van de aanwijzingen van de magistraat.

Indien de status van een dossier lopende het onderzoek wijzigt (bijvoorbeeld omdat het gevaar geweken is of indien er zich toch opnieuw een ernstig en dreigend gevaar voor de volksgezondheid voordoet), dient het contextveld - naargelang het geval - niet aan- of afgevinkt te worden.

4. REFERENTIEMAGISTRAAT

De verregaande techniciteit van deze materie, zowel op juridisch vlak als op het niveau van het onderliggende wetenschappelijke discours, gekoppeld aan de specificiteit van het geviseerde crimineel milieu maken deze onderzoeken tot een complex gegeven. Samen met de in deze materie zich opdringende noodzakelijke contacten met tal van bevoegde bijzondere ambtenaren vereist dit dat dergelijke zaken bij voorkeur worden behandeld door éénzelfde nominatim aangestelde magistraat.

Binnen elk parket zal daartoe een referentiemagistraat worden aangeduid, evenals binnen elk parket-generaal en op het federaal parket.

Een geactualiseerde lijst van referentiemagistraten en hun coördinaten zal op regelmatige basis aan de bestemmingen van deze omzendbrief worden bezorgd.

5. EVALUATIE

Deze richtlijnen zullen na verloop van achttien maanden geëvalueerd worden.

6. MODELLEN VAN DE NATIONALE OPSPORINGSEENHEID

- Model van contactformulier
- Flowchart

7. BPM

Zie bijlage.